

ระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด
สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

Municipal School Administration System Roi Et

Province Under the Department of Local Government Promotion

Ministry of Interior

นุชากร มาศฉมาดล

NUCHAKORN MASCHAMADOL

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Bangkok Thonburi University

Corresponding Author. Email: nuchakomm@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด และ (2) ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าระบบการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วยด้านนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ ส่งผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการบริหาร และผลการทดสอบสมมติฐานด้านการจัดการศึกษา ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการจัดสถานศึกษา มีอิทธิพลต่อระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด และสามารถพยากรณ์แนวโน้มระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 64.00 ส่วนด้านนโยบายรัฐบาล กระทรวงกรม องค์การ ด้านสภาพปัจจุบันสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

คำสำคัญ: ระบบการบริหารสถานศึกษาเทศบาล; กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น; กระทรวงมหาดไทย

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study of the municipal school administration system Roi Et Province; and (2) to study the influence of factors affecting the administrative system of the municipality's educational institutions. Roi Et Province. The results of the research revealed that the educational institution administration system consisted of import process and this productivity is appropriate and feasible. affect the effectiveness and efficiency of administration and the results of hypothesis testing in educational management, supervision, monitoring, and evaluation; related laws; Act, rules, regulations, participation. and the arrangement of educational institutions Influence on the municipal school administration system Roi Et Province and can forecast trends in the municipal school administration system Roi Et Province got 64.00 percent as for government

policies, ministries, departments, organizations, current conditions, educational institutions of local administrative organizations. And the direction of education management has no influence on the administrative system of the municipality. Roi Et Province

Keywords: Municipal school administration system; Department of Local Government Promotion; Ministry of Interior

บทนำ

ในปัจจุบันเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันอย่างกว้างขวางตลอดเวลา คุณภาพของคนและการพัฒนากำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาทุก ๆ ด้าน ซึ่งทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพในระดับสูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560 – 2564) ยึดวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่า “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมโดยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด ซึ่งกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น ได้แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี (พ.ศ. 2561 – 2564) ประกอบกับได้มีการชักชวนแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดช่วงเวลาของแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้นำแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2561 – 2564) มาปรับเป็นแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษา (กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น, 2563)

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับรัฐ จัดการศึกษาตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย

มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่มุ่งพัฒนาให้คนไทย มีความสุข และสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม อย่างไรก็ตามปัญหาหลักของ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญ อาทิเช่น (1) ปัญหาโรงเรียนท้องถิ่นไม่ได้มีการพัฒนาครู ให้เป็นครูที่มีความรู้ความสามารถอย่างเช่นที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการ เพราะท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร (2) ขวัญกำลังใจในการทำหน้าที่ครูของพนักงานครูเทศบาลต่ำกว่าครู สพฐ.เป็นอย่างมาก (3) นักการเมืองท้องถิ่นบางแห่งมองโรงเรียนท้องถิ่นเป็นเพียงเครื่องมือหาเสียงทางการเมือง มิใช่สิ่งที่ต้องส่งเสริมสนับสนุนมากมายตามหลักปรัชญาการศึกษา และมักจะบริหารจัดการกับโรงเรียนตามสบาย และ(4) ข้อนี้ อาจถือว่าสำคัญ (วีรพร เชื้ออำ, 2553)

ด้วยความสำคัญและปัญหาดังกล่าว การศึกษาแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาของรัฐ การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น เป็นกระจายอำนาจทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากรัฐได้มองเห็นว่าชุมชนจะช่วยเหลือ และพัฒนาการศึกษาให้เกิดคุณภาพสนับสนุน และส่งเสริมการทำงานระหว่างชุมชนกับสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดจุดหมายเดียวกัน มีการพัฒนาร่วมกัน (สำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด, 2562) ทำให้ผู้วิจัยเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญ ที่จะศึกษาเกี่ยวกับระบบการบริหารสถานศึกษา ของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายของรัฐบาล กระทรวง กรม องค์การ กฎหมาย พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา และการจัดสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมผู้เกี่ยวข้อง และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

สมมติฐานของการวิจัย

งานวิจัยเรื่องระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานดังนี้

ตั้งสมมติฐานเชิงคุณภาพ

1. ทราบและเข้าใจถึงนโยบายของรัฐบาล กระทรวง กรม องค์การ กฎหมาย พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

2. ทราบและเข้าใจถึงสภาพปัจจุบัน การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา และการจัดสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

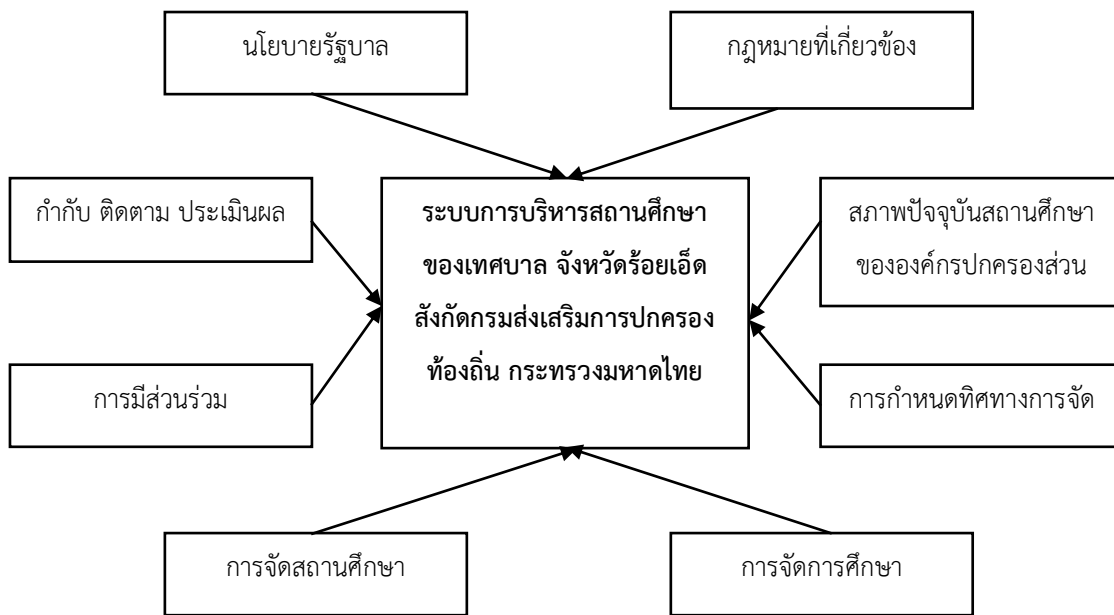
3. ทราบและเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมผู้เกี่ยวข้อง และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ตั้งสมมติฐานเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

นโยบายรัฐบาล กระทรวง กรม องค์การ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับ สภาพปัจจุบันสถานศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา การจัดสถานศึกษา การมีส่วนร่วม และ กำกับ ติดตาม ประเมินผลมีอิทธิพลต่อ ระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่องระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นั้นผู้วิจัยได้นำหลักการ แนวคิดของนโยบายด้านการศึกษาท้องถิ่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (2562) รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐาน และองค์ประกอบของระบบ โดยนำมาประมวลเป็น กรอบแนวคิดในการศึกษา ได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) อัตราร้อยละ 60 และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) อัตราร้อยละ 40 ของการวิจัยทั้งหมด

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การเก็บศึกษาข้อมูลจากแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) ซึ่งเป็นผู้เป็นผู้บริหารระดับนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรีที่ดูแลฝ่ายการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) กับ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ (1) กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน (2) กลุ่มครูในสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากร ได้แก่ผู้บริหารระดับนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรีที่ดูแลฝ่ายการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ระบบโควตาในการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้านต่าง ๆ จำนวน 40 คน โดยไม่นับผู้ให้ข้อมูลสำคัญซ้ำในแต่ละด้าน

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากร ได้แก่ ครูและผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาร์ยามาเน่ และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (cluster random sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์การแบ่ง เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่เหมาะสมในการเก็บข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) เป็นหลัก ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและครอบคลุมทุกประเด็น ผู้วิจัยจึงใช้คำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) ในการสัมภาษณ์และแบบประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการศึกษา

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบบสอบถามเป็นแบบประมาณมาตราส่วน ประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ทสเกล (Likert's Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยการศึกษา ค้นคว้าจากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดการวิจัย แนวคิด หลักการ และทฤษฎี ดังนี้ (1) นโยบายรัฐบาลกระทรวง กรม องค์การ (2) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับ (3) สภาพปัจจุบันสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา (5) การจัดการศึกษา (6) การจัดสถานศึกษา (7) การมีส่วนร่วม (8) กำกับ ติดตาม ประเมินผล และ (9)ระบบการบริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยใช้กระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวความคิด หลักการทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารสถานศึกษาในด้าน (1) นโยบายรัฐบาลกระทรวง กรม องค์การ (2) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับ (3) สภาพปัจจุบันสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา (5) การจัดการศึกษา (6) การจัดสถานศึกษา (7) การมีส่วนร่วม และ (8) กำกับ ติดตาม ประเมินผล (9) ระบบการบริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงานเพื่อนำมาสร้างคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้าน (1) นโยบายรัฐบาลกระทรวง กรม องค์การ (2) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับ (3) สภาพปัจจุบันสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา (5) การจัดการศึกษา (6) การจัดสถานศึกษา (7) การมีส่วนร่วม (8) กำกับ ติดตาม ประเมินผล และ (9) ระบบการบริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence : IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ขึ้นไปทุกข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รวมทั้งฉบับ 0.973 และในแต่ละข้อคำถามมีค่าความเชื่อมั่น อยู่ระหว่าง 0.972 – 0.973

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจำแนกข้อมูลออกเป็น 2 ลักษณะ คือ (1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) (2) จากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ที่เกี่ยวข้องทั้งที่อยู่ในบทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงนายกเทศมนตรีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหาร และบุคลากรในองค์การ
2. เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้บริหาร ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม แจกกับครูจำนวน 131 ชุดและผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 367 ชุด รวม จำนวน 498 ชุด ในเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยตนเอง และอธิบายวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามโดยละเอียด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง
3. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ จะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive Analysis) เป็นหลัก เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงเพื่ออธิบายการและความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ต่าง ๆ จากข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยในส่วนของการเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการจัดระเบียบข้อมูลเพื่อให้เกิดความสะดวกในการนำมาวิเคราะห์ จากนั้นนำข้อมูลมานำเสนอเป็นข้อมูลจริงที่ค้นพบ เพื่อนำไปสู่การหาข้อสรุปการตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของผลการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางสังคมศาสตร์ เมื่อผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนมาเรียบร้อยแล้ว ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. บันทึกรหัสแบบสอบถามแต่ละฉบับ เพื่อนำไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยกำหนดมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็น 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามแบบลิเคอร์ท (LiKert Scale)

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การศึกษานโยบายของรัฐบาล กระทรวง กรม องค์การ กฎหมาย พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผลการวิจัยพบว่า นโยบายของรัฐบาล กระทรวง กรม องค์การ กฎหมาย พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พบว่าเทศบาลมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2561 และการบริหารงานได้ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น อบท. และหมวดที่ 5 หน้าที่ของรัฐ ในมาตรา 54

ในการบริหาร เทศบาลมีการเผยแพร่นโยบายระดับรัฐบาล กระทรวง กรม องค์การ นโยบายระดับต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย สามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมมีการประเมินผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ และเผยแพร่ผลการประเมินนโยบายในสื่อต่าง ๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ อีกทั้งได้นำกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับ ไปปฏิบัติ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้

นอกจากนี้ เทศบาลยังได้นำนโยบาย และกฎหมายดังกล่าว มากำหนดเป็นแผนพัฒนา และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จและตอบสนองนโยบาย ภายใต้หลักเกณฑ์ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ตอบสนองความต้องการของประชาชน ยึดหลักธรรมาภิบาล และหลักการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นบริหารจัดการกันเอง ซึ่งการดำเนินงานได้สร้างความมั่นใจให้กับพี่น้องประชาชน คือสื่อลัดยศ สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ สร้างความเข้มแข็ง มั่นคงให้แก่ประเทศชาติได้ ซึ่งผลการปฏิบัติทำให้การบริหารงานและพัฒนางานตรงจุดที่ประชาชนต้องการ ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ คำนึงค่า และตรงตามวัตถุประสงค์

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา และการจัดสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจุบันเทศบาลเป็นหน่วยงานที่พี่น้องประชาชนฝากความหวังไว้ในทุกมิติ เพื่อความอยู่ดีมีสุข บ้านเมืองได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถให้ความช่วยเหลือและบริการประชาชนเรื่องความเป็นอยู่

การจัดหาสวัสดิการต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาสาธารณประโยชน์ และรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องตรงกับความต้องการของประชาชน ด้วยความยุติธรรมและโปร่งใส

การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 โดยเทศบาลได้ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกลยุทธ์ การดำเนินงาน นำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ และกำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การปฏิบัติงานขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ ตามเจตนารมณ์ และสอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษาระดับประเทศเป็นอย่างดี และเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนในท้องถิ่น

การจัดการศึกษาของเทศบาล มีรูปแบบการจัดการศึกษา 3 รูปแบบ คือ (1) การจัดการศึกษาในระบบ (2) การจัดการศึกษานอกระบบ และ (3) การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีลักษณะการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุปัญญาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทางเลือกในการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดของตนเองที่หลากหลาย โดยสถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรหลักสูตร มีการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตร จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น นำหลักสูตรไปใช้ และกำกับ ติดตาม และประเมินผล จัดการเรียนการสอนให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย จัดการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่น จัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน มีการเทียบโอนผลการเรียนในการศึกษา ในระบบ นอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ทำให้การจัดการศึกษาของเทศบาลเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป

การจัดสถานศึกษาของเทศบาล เทศบาลจัดสถานศึกษาตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา ให้ทุกแห่งมีการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งการพัฒนาอาคารสถานที่ อุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยดำเนินการ (1) การจัดสถานศึกษาในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพ เทศบาลปรับปรุงสภาพของสถานศึกษาให้มีบรรยากาศที่เอื้อและมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ ใช้เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนสร้างโรงเรียนต้นแบบในท้องถิ่น ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่น และ (2) การจัดสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาในท้องถิ่น เทศบาลระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก เพื่อนำมาสนับสนุนการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาในท้องถิ่นมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน มีกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา และจัดห้องเรียนในสถานศึกษาให้มีขนาดที่เหมาะสม กับการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน

3. การศึกษาการมีส่วนร่วมผู้เกี่ยวข้อง และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของเทศบาล นับว่ามีความสำคัญมาก เพื่อลดความเสี่ยง ความขัดแย้ง และส่งผลให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้การบริหารงานเปิดกว้าง ให้โอกาสกับบุคคลทุกภาคส่วน เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผนงาน ตามขอบเขตและบทบาทหน้าที่ บนความเสมอภาคและเปิดเผย ครอบคลุมทุกส่วนงาน ซึ่งการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ แบบมีส่วนร่วม

นอกจากนี้เทศบาลยังเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การบริหารหลักสูตร การจัดและการมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม กำกับ ติดตาม และประเมินผล คุณภาพการศึกษา ผลในการบริหารงาน ทุกคนให้ความร่วมมือ ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาที่เหมาะสม ตรงกับความต้องการของประชาชน และทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ การกำกับติดตาม ประเมินผลของเทศบาลเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญ ในการทดสอบการดำเนินงานตามภารกิจ ว่าดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ทำให้ทราบและกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการตรวจการทำงานเป็นระยะ ๆ ในขณะที่ดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานที่ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ได้ทันที่ที่เทศบาลยังได้ดำเนินการกำกับคุณภาพการศึกษาเช่นการจัดระบบการบริหาร และสารสนเทศ และจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน พัฒนามาตรฐานการศึกษา ติดตามคุณภาพการศึกษา เช่นสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาของสถานศึกษา วางแผนการติดตาม คุณภาพการศึกษา และสร้างเครือข่ายการติดตามคุณภาพการศึกษาและประเมินผลคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบในทุกมิติของ เช่นการทดสอบ O-Net และ NT ประเมินการ อ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านทักษะอาชีพและคุณภาพชีวิต ส่งผลให้เกิด กระบวนการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเข้มแข็งและมีความยั่งยืน เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างดียิ่ง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย อภิปรายผลได้ดังนี้

1. นโยบายของรัฐบาล กระทรวง กรม องค์การ กฎหมาย พรบ. ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง กับเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พบว่า เทศบาล มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นอย่างดี มีการเผยแพร่ นโยบาย นำนโยบายระดับต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย สามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม มีการประเมินผล

และเผยแพร่ผลการประเมินนโยบายในสื่อต่าง ๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ อีกทั้งสามารถนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม เนื่องจากในการบริหารเทศบาลต้องดำเนินการตามนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องทำความเข้าใจนโยบายและกฎหมายให้กระจ่างชัด เพื่อจะได้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล และหลักการกระจายอำนาจ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ก็จะทำให้เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2. สภาพปัจจุบัน การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา และการจัดสถานศึกษาของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พบว่าสภาพปัจจุบันของเทศบาลพี่น้องประชาชนฝากความหวังไว้ในทุกมิติ เพื่อความอยู่ดีมีสุข บ้านเมืองได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถให้ความช่วยเหลือและบริการประชาชนเรื่องความเป็นอยู่ การจัดหาสวัสดิการต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาสาธารณประโยชน์ และรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องตรงกับความต้องการของประชาชน ด้วยความยุติธรรมและโปร่งใส การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาเทศบาลได้ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน นำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ และกำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่าง การจัดการศึกษาของเทศบาล มีรูปแบบการจัดการศึกษา 3 รูปแบบ คือ (1) การจัดการศึกษาในระบบ (2) การจัดการศึกษานอกระบบ และ (3) การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีลักษณะการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุปัญญา การจัดสถานศึกษาเทศบาลจัดตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาให้ทุกแห่งมีการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยดำเนินการจัดสถานศึกษาในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพ และจัดสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาในท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของนายอัมพร พินะสา (2561) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่ารูปแบบมี 5 องค์ประกอบ คือ การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา การจัดสถานศึกษา การมีส่วนร่วม และการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

3. การมีส่วนร่วมผู้เกี่ยวข้อง และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลของเทศบาล จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของเทศบาล นับว่ามีความสำคัญส่งผลให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การบริหารงานเปิดกว้าง ให้โอกาสกับบุคคลทุกภาคส่วน เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผนงาน ตามขอบเขตและบทบาทหน้าที่ บนความเสมอภาคและเปิดเผย ครอบคลุมทุกส่วนงาน

ซึ่งการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ แบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และ (5) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ส่วนการกำกับ ติดตาม ประเมินผลของเทศบาลเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการทดสอบการดำเนินงานตามภารกิจว่าดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ทำให้ทราบและกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการตรวจการทำงานเป็นระยะ ๆ ในขณะดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการ เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานที่ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ได้ทันที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพร พินะสา (2561) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบมี 5 องค์ประกอบคือ การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการศึกษา การจัดสถานศึกษา การมีส่วนร่วม และการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) เทศบาลควรนำทุนทางสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มีรูปแบบการบริหารจัดการและงบประมาณด้วยวิธีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานภายในเทศบาล และมีโครงสร้างการบริหารที่เกิดจากภาคีความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาชุมชน รวมทั้งมีศักยภาพในการบริหารงบประมาณที่ได้รับจากหน่วยงานภายนอกในการจัดการศึกษาทุกระดับ

2) เทศบาลควรกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้สถานศึกษามีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการและตัดสินใจให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีคุณภาพสนองความต้องการชุมชนได้ เนื่องจากสถานศึกษาได้แสดงถึงความพยายามในการก้าวพ้นข้อจำกัดที่แม้สถานศึกษายังไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล แต่มีกรอบการทำงานที่ยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

3) เทศบาลควรสร้างความเข้าใจระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน ให้มีจุดมุ่งหมายเดียวกันในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์โดยใช้อาคารสถานที่เป็นองค์ประกอบในการส่งเสริม และสนับสนุนในการจัดสถานศึกษา

4) ทิศทางการจัดการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้มีความรู้ ทักษะอาชีพมากขึ้น เพิ่มเวลาการเรียนรู้ในสายอาชีพมากขึ้น ตั้งแต่ระดับประถม เช่นการทำอาหาร ศิลปะ ดนตรี กีฬา คอมพิวเตอร์ เรียนรู้ทักษะอาชีพควบคู่กับสายสามัญได้

5) ควรเพิ่มช่องทางให้มากขึ้นกว่าเดิมในการเข้าถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเฉพาะการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อมูลข่าวสาร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบการบริหารสถานศึกษาของเทศบาลที่มีขนาดต่างกัน ในจังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) ควรศึกษาการวิจัยประเมินผลการนำระบบการบริหารสถานศึกษาไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบท ขนาด และความพร้อมของสถานศึกษา
- 3) ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุในการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาในยุคการเรียนรู้ไร้พรมแดน

เอกสารอ้างอิง

- กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565). สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563, จาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2020/10/2298_6153.pdf.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562). นโยบายด้านการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563, จาก <http://www.regu.tu.ac.th/quesdata/Data/>.
- วีรพร เชื้ออ้อ. (2553). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. (2562). แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2561–2565). เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. จังหวัดร้อยเอ็ด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2563, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/more_news.php?filename=&cid=297.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อัมพร พินะสา. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ท้องถิ่นเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. งานวิจัย. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2560 – 2561. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.